

slag og ikke kan gaa med til de Forslag, der er stillede med Hensyn til en Dobbeltscene, heller ikke til Forslaget under Nr. 4, har Mindretallet, idet det henholder sig til en Bemærkning, der findes i det Forslag, den højtærede Minister i sin Tid forelagde, og som gaar ud paa, at dersom man gennemførte Casino-Ordningen, var der senere Mulighed for at lade Opera og Ballet overgaa til Privatdrift, hvis det maatte anses for nødvendigt af finansielle Grunde, ment, at nu er Øjeblikket inde til at foretage dette Skridt. Udvalgsforhandlingerne har, forekommer det os, godtgjort, at Øjeblikket er inde til at foretage den Adskillelse af Skuespil, Opera og Ballet, som alle er enige om skal ske, og lade Opera og Ballet overgaa til anden Drift end Statsdrift. Derfor stiller Mindretallet sit Forslag, hvis Indhold jeg bekyndte med at nævne.

Naar det nu bliver sagt, at man vil forvise Opera og Ballet til Jernbaneterrænet — jeg tror, det var den ærede Ordfører, der mente det —, vil jeg sige, at med Jernbaneterrænet har vi ikke noget som helst at gøre. Jeg ved ikke, hvor man eventuelt vil opføre et nyt Operahus; det skal vi ikke blande os i.

Den ærede Ordfører saa Syner og talte om, at Musikken skulde flakke hjemløs om i en Ørken og komme i en stor Fare, og at man stillede sig afvisende overfor Musikken og Musiklivet. Det er ganske urimeligt at sige noget saadant, thi vort Forslag indeholder Udvej til at skaffe Musiklivet, og det ikke blot i Hovedstaden, men ogsaa udenfor Hovedstaden, en Støtte, som det ikke hidtil har haft. Det er netop for dette Mindretal en meget vigtig Ting, at der ikke nu opføres et nyt Statsteater i København, der udelukkende bliver en Gave fra Staten til Musiklivet herinde. Vi mener, at vort Forslag aabner Mulighed for at yde Musiklivet ogsaa i Form af en Opera og Ballet i København — og hvis man vil opføre en i Aarhus eller ude i Provinserne, da ogsaa denne — netop den Støtte, som dette Musikliv har Krav paa. Tilskuddene hertil skal „fastsættes paa Finansloven“. Der staar udtrykkelig ikke „paa de aarlige Finanslove“; der kan altsaa meget godt gives en 5-aarig eller 10-aarig Bevilling.

Jeg har med Interesse lagt Mærke til, at i de Bemærkninger, der i Udvalgets Betænkning er gjorte i Anledning af Ændringsforslag Nr. 4, staar der udtrykkelig; „Rundt om i Verden opretholdes for øvrigt ogsaa bestaaende Operaer af

store Tilskud fra baade Stat og Kommune“. Det er ikke Statsoperaer, der her er Tale om, men Operaer, der faar Tilskud fra Stat og Kommune. Jeg tror, at vi ved at gaa denne Vej kan naa i langt højere Grad end nu at faa Musikken ud i Folket og ud til Folket, og jeg er aldeles ikke tilfredsstillet ved, hvad der foreslaas af det Mindretal, hvis Ordfører er Udvalgets ærede Formand, det ærede 9de Medlem for Hovedstaden, naar der siges, at vi maa have en Opera indrettet saaledes, at den ubemidlede Del af Befolkningen i Hovedstaden kan faa Adgang til Forestillinger, som bør gives i alt Fald een Dag i hver Uge til billigere Billetpriser. De andre Aftener i Ugen er det altsaa den lille velhavende Kreds, som nu hører til Operaens Publikum, der faar Glæde og Udbytte af Forestillingerne. Hvis det lod sig konstatere, vilde det vise sig, at det er en lille Kreds, der udgør Operaens faste Publikum.

Den Tanke at gaa til en saa gennemgribende Adskillelse af Skuespil og Opera og Ballet, at man lader Operaen overgaa til privat Drift, er ikke ny. Den har været fremsat adskillige Gange. I Aaret 1907, i Juli Maaned, skrev den daværende Leder af det kongelige Teater, Professor Einar Christiansen, en Opsats om det kongelige Teaters Fremtid. Han skildrer her i stærke Farver de overmaade vanskelige Forhold, hvorunder man arbejdede paa det kongelige Teater, og forudsiger, at det vil føre til en Misère før eller senere. Han fastslaar derfor, at der maa ske en fuldstændig Adskillelse af Kunstarterne, og derefter skriver han, at rimeligst vilde det være, om Operaen blev drevet af et privat, af Staten støttet Selskab med selvstændig Risiko. Han udkaster her en Tanke, der falder ganske sammen med Mindretallets Forslag, og jeg har med Interesse i den Betænkning, der blev afgivet af Teaterkommissionen af 24. Marts 1893, set en Mindretalsudtalelse, som er fremsat af to gode Navne, Borchsenius og Berntsen; den findes Pag. 24, og med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg læse den op. Det hedder der, at Mindretallet, hvis det skulde vise sig ugørligt at holde Statens aarlige Tilskud til det kongelige Teaters Drift indenfor rimelige Grænser, maatte tilraade at give Operaen fri og overlade denne Kunst, der i saa høj Grad tynger Teatrets Budget, til privat Drift, saa meget mere som Mindretallet nærer den Overbevisning, at det kongelige Teater,